

Thức ăn nuôi gà công nghiệp

Khác với gà nuôi thả vườn tự tìm kiếm thức ăn có sẵn trong cây cỏ, dưới đất như hột rơi rụng, con trùn con dế mà sống, gà công nghiệp nuôi nhốt trong chuồng và chỉ biết sống dựa vào nguồn thức ăn của chủ cung cấp. No thì chắc chắn no, nhưng nếu thức ăn nuôi gà công nghiệp không đủ chất bổ dưỡng thì mái đẻ sẽ ốm yếu, năng suất trứng giảm sút, còn gà trống sẽ bớt về năng động, lười biếng phủ mái và trứng sẽ thiếu cồ.

Điều này thì người nuôi gà công nghiệp nào cũng phải biết đến và đặc biệt quan tâm. Từ đó mới cố tìm ra khẩu phần ăn bổ dưỡng cần thiết cho sự sinh trưởng của gà công nghiệp.

Bạn cũng biết rằng là đời sống của gà trải qua nhiều thời kỳ sinh trưởng khác nhau: từ gà con, đến gà giò rồi đến gà đẻ, gà thịt. Mỗi thời kỳ đó gà cần được cung cấp một khẩu phần ăn thích hợp đúng với nhu cầu thì chúng mới sinh trưởng tốt được.

Nói cách khác, không phải gà lớn nhỏ gì cũng nuôi một thứ thức ăn như nhau. Mà gà con có thức ăn của gà con, gà đẻ có thức ăn của gà đẻ, và gà thịt cũng vậy.

Thức ăn nuôi gà công nghiệp đã được chế biến sẵn và đóng bao bán rộng rãi ngoài thị trường. Cần mua ‘cám gà’ nuôi gà loại nào ta cứ việc bỏ tiền ra mua cho gà ăn.

Tuy vậy, ta cũng cần biết trong thức ăn nuôi gà gồm có những thành phần gì, và sự cần thiết của chất đó đối với sự sinh trưởng của gà ra sao để tiện gia giảm nếu cần, hoặc tự tay chế biến, pha trộn lấy mà dùng cho tiện.

Trong thức ăn nuôi gà công nghiệp có những thành phần như sau:

1. Chất bột đường

Chất bột đường trong khẩu phần ăn nuôi gà được coi là thức ăn chính, là thức ăn cơ bản nhằm cung cấp những năng lượng cần thiết cho gà. Chất bột đường có nhiều trong bắp vàng, tấm cám gạo, khoai lang, khoai mì.

a. Bắp vàng

Bắp có nhiều loại như bắp trắng (nếp), bắp vàng. Nhưng trong chăn nuôi gia súc gia cầm, người ta dùng bắp vàng nhiều hơn vì trong bắp vàng có chứa nhiều carotene. Bắp nuôi gà được xay nhuyễn như cám để gà ăn mau tiêu, và thường chiếm đến khoảng trên dưới 40% trong khẩu phần ăn của gà.

Trong bắp chỉ có 8% chất đạm, ít chất khoáng, 3,9% chất béo, nhưng chứa đến 74% chất bột đường và nhiều vitamin như vitamin A, vitamin B1, vitamin B2.

Bột bắp chứa nhiều chất dinh dưỡng và năng lượng. Bắp là nông sản chính của ta, sau lúa, được trồng quanh năm và bán với giá rẻ.

b. Cám gạo

Cám gạo có 2 loại: cám to và cám nhuyễn. Trong cám to chứa nhiều chất xơ do vỏ trấu xay nát ra, có lẫn ít tấm và mày gạo. Vẫn biết trong cám to có chứa 49,29% chất bột đường, một ít chất béo và chất đạm, nhưng ít ai chịu dùng cám to làm thức ăn nuôi gà công nghiệp mà thường dùng cám nhuyễn.

Trong cám nhuyễn có chứa đến 54% chất bột đường và 10,27 phần trăm chất béo. Nhược điểm của cám nhuyễn là dễ bị mốc, nếu bảo quản kém không thể để lâu được vài ba tháng. Cám đã mốc thì bỏ đi, cho gà ăn dễ bị ngộ độc.

c. Tấm gạo

Tấm gạo là một phần nhỏ hạt gạo bị bẻ ra do qua quá trình xay giã mà thành. Tấm gạo là thức ăn của người, giá đắt hơn gạo nguyên hạt. Gà ăn tấm rất tốt vì trong tấm gạo có chứa đến 71% chất bột đường, nuôi gà con rất tốt.

d. Khoai lang

Khoai lang dùng làm thức phẩm cho gà có thể cho ăn chín hoặc sống. Thường thì chế biến thành bột để trộn vào thức ăn nuôi gà. Trong khoai lang chứa nhiều chất bột đường (80%), nhưng các thành phần đạm, chất béo và vitamin rất thấp. Do đó tỷ lệ khoai lang trong khẩu phần ăn của gà không cao.

e. Khoai mì

Khoai mì cũng chứa nhiều chất bột đường nhưng ít đạm hơn bắp vàng. Trong củ khoai mì có chứa axit cianhydric nên gà ăn nhiều sẽ bị ngộ độc. Muốn làm thức ăn nuôi gà ta phải lột bỏ lớp vỏ khoai mì rồi ngâm củ vào nước trong 24 giờ (thay nước ngâm nhiều lần cho xả bớt chất độc) rồi mới xay thành bột.

Cũng như khoai lang, khoai mì chỉ trộn với tỷ lệ khoảng 10% trong khẩu phần ăn nuôi gà mà thôi.

Thức ăn của gà mà thiếu chất bột đường gà sẽ ốm yếu do thiếu mỡ dự trữ. Nhưng nếu trong thức ăn của chúng có quá nhiều chất bột đường thì gà sẽ chóng mập do mỡ dự trữ thặng dư. Từ đó gà mái đẻ ít lại và lâu ngày sẽ bị nân. Còn gà trống thì đi đứng nặng nề do quá mập, khả năng đẻ mái kém.

2. Chất đạm

Trong thức ăn nuôi gà công nghiệp, chất đạm có vai trò quan trọng, vì chức năng của chất đạm là tạo nên thịt, gân, lông, trứng. Do đó, nếu trong khẩu phần ăn

của gà thiếu chất đạm, gà con sẽ sống èo uột, gà mái đẻ ít mà chất lượng trứng cũng không đạt, gà trống phủ mái thiếu cò, còn gà thịt thì chậm lớn.

Có 2 loại đạm là đạm động vật và đạm thực vật. Đạm động vật có trong bột cá, bột thịt, bột tép, bột huyết, trong các loài sâu bọ, trong cua, ốc, tép, ruốc ...

Đạm thực vật có trong các cây họ đậu như đậu xanh, đậu đỏ, đậu đen, đậu nành, đậu phộng ...

Thức ăn của gà cần gồm đủ cả 2 loại đạm này, như vậy mới đủ bổ dưỡng giúp gà sinh trưởng tốt và tăng trưởng mạnh. Đây là phần thức ăn bổ sung.

a. Bột thịt

Trong bột thịt chứa hơn 60% chất đạm cho gà ăn rất tốt. Bột thịt làm từ thịt heo, thịt trâu bò, gà vịt ... cùng phần nội tạng lấy trong các lò mổ ra chế biến thành bột để trộn trong khẩu phần ăn gia súc, gia cầm. Đây là thức ăn bổ sung, bổ dưỡng nhất nhưng cũng đắt tiền nhất từ trước đến nay.

b. Bột cá

Trong bột cá có chứa hơn 50% đạm và các axit amin khác, cho gà ăn mau tăng trọng. Bột cá làm từ các loại cá tạp vốn rẻ tiền đem phơi khô và xay nhuyễn làm thức ăn nuôi gia cầm gia súc. Khẩu phần ăn của gà không thể thiếu bột cá.

Trên thị trường có bán 2 loại bột cá: bột cá lạt và bột cá mặn. Bột cá lạt dành nuôi gà, còn bột cá mặn chỉ dành nuôi heo. Gà ăn bột cá mặn dễ bị ngộ độc.

c. Bột ruốc

Ruốc là loài tép biển, thân mình nhỏ bằng phân nửa con tép đồng, khi sống thân có màu hồng lợt. Ruốc xuất hiện trên mặt biển theo mùa và nổi lên từng đám lớn dày đặc hàng tỉ tỉ con. Ngư dân lưới về lớp làm mắm ruốc, lớp phơi khô làm thức ăn cho người hoặc xay thành bột làm bột ruốc trộn vào thức ăn nuôi gà.

Như bạn thấy thức ăn nuôi gà công nghiệp được bỏ vào từng máng ăn.

Bột ruốc so với bột cá rẻ hơn nhiều, mà số đạm trong bột ruốc cũng tương đương với bột cá. Có thể thay bột ruốc thành bột tép, giá trị đạm cũng tương đương nhau, duy có điều tép bao giờ cũng đắt hơn ruốc.

d. Bánh dầu phộng

Còn gọi là khô bánh dầu. Đậu phộng nguyên hạt cho vào máy ép lấy dầu. Phần xác bã còn lại được ép cứng thành khối dày độ 2cm to như cái bánh tráng nước, gọi là bánh dầu. Tán nhỏ bánh dầu này ra thành bột làm thức ăn bổ sung nuôi gà rất tốt. Vì trong bánh dầu phộng có chứa đến khoảng 45% chất đạm và hơn 5% chất béo.

Bánh dầu phộng để lâu sẽ bị nổi mốc, gà ăn vào sẽ bị ngộ độc. Vì vậy, không nên để bánh dầu lâu quá 2 tháng.

3. Chất béo

Chất béo chứa nhiều trong các loại hạt có dầu như đậu phộng, xác dừa, hạt mè ... và trong dầu cá, mỡ động vật.

Công dụng của chất béo trong thức ăn nuôi gà công nghiệp là được gà hấp thu vào cơ thể sinh ra nhiệt lượng, cũng giống như chất bột đường vậy. Thế nhưng lượng chất béo cung cấp trong thức ăn nuôi gà chỉ nên ở mức độ 5% là vừa. Nếu gà ăn nhiều chất béo quá thì sẽ bị tiêu chảy.

4. Chất khoáng

Chất khoáng pha trộn vào thức ăn của gà nhằm bồi bổ xương cốt và tạo thành vỏ trứng. Những thức ăn giàu chất khoáng như tôm tép, con ruốc, cá con, bột xương, vỏ sò, vôi tôi (vôi nung chín), vỏ ốc, cua còng ...

Vai trò quan trọng của chất khoáng trong thức ăn nuôi gà công nghiệp là kiến tạo và bảo vệ các tế bào, vì vậy gà ăn thiếu chất khoáng thì cơ thể bị mất khả năng đề kháng dẫn đến gà mái sinh sản kém, gà thịt bị sụt cân. Đó là chưa nói đến việc thiếu chất khoáng thì các chất bột đường, chất đạm, chất béo, có ăn nhiều cũng không được đồng hoá.

Chất khoáng có nhiều trong:

a. Bột xương, bột sò

Tại sao trong khẩu phần thức ăn nuôi gà công nghiệp cần trộn thêm khoáng vài ba phần trăm bột xương, bột sò?

Vì trong bột xương, bột sò có chứa nhiều chất vôi (calci) và chất lân (phosphore) rất cần thiết cho sự phát triển khung xương và tạo nên vỏ trứng. Các loại vôi chét (vôi tôi), vỏ trai, vỏ sò nung chín rồi tán nhuyễn trộn vào thức ăn cho gà ăn. Gà đẻ và gà con, gà giò rất cần đến các khoáng chất này.

Bạn cũng biết muốn làm nên vỏ trứng thì mỗi ngày con gà mẹ cần đến 2g chất vôi. Do đó, nếu thiếu vôi gà sẽ đẻ trứng non và đẻ không đều, như đẻ cách nhật, hoặc một ngày đẻ đôi ba ngày nghỉ.

Gà mà thiếu chất phosphore thì tăng trưởng chậm. Ngược lại nếu phosphore đầy đủ thì gà tơ mau lớn, gà mẹ đẻ sai.

b. Chất sắt, đồng, kẽm

Các chất sắt (Fe), đồng (Cu), kẽm (Zn) là những khoáng chất cũng góp phần vào việc giúp gà tăng trưởng mạnh. Thiếu sắt, gà sẽ bị suy dinh dưỡng; thiếu đồng

xương gà bị giòn do vỏ xương mỏng dần và xơ cứng động mạch; thiếu kẽm thì phôi trứng yếu, gà con có nở được cũng khó nuôi.

Thường thì những khoáng chất này đã có sẵn trong các loại thức ăn trong khẩu phần ăn của gà.

5. Chất muối

Trong khẩu phần thức ăn nuôi gà công nghiệp đều có trộn muối bột chừng 0,5% mà thôi. Thế nhưng, gà không thể thiếu muối. Muối góp phần vào việc giúp gà ăn ngon miệng, ăn được nhiều, rồi kích thích cho gà uống được nhiều nước, và nhờ đó mới tiêu hoá được thức ăn nhanh.

6. Vitamin

Vitamin rất cần thiết cho sự sống của gà. Chức năng của vitamin là đồng hoá được các khoáng chất. Vì vậy, nếu khẩu phần ăn thiếu vitamin, gà sẽ còi cọc, ốm yếu, xù lông, bại xương và chết dần mòn.

Nếu được cung cấp đầy đủ vitamin, nhất là vitamin A, D, E gà sẽ tăng trọng nhanh, sống khỏe, mái đẻ sai, trống hăng phủ mái và trứng nhiều cò.

Vitamin A

Vitamin A có nhiều trong dầu gan cá morue, trong lòng đỏ trứng gà, bắp vàng, củ cà rốt, khoai lang bí, cà chua chín, rau muống, rau dền ... Nếu thiếu vitamin A gà bị bệnh đau mắt, bị bệnh thần kinh, gà mẹ đẻ kém, các gà khác chậm lớn, dễ bị bệnh và chết nhiều.

Vitamin là thành phần quan trọng trong thức ăn nuôi gà công nghiệp

Vitamin B1

Vitamin B1 có tác dụng đồng hoá chất bột đường và tiêu diệt các chất axit hữu cơ giúp gà ăn được nhiều. Nếu thiếu vitamin này gà không những bị chứng biếng ăn gầy còm mà còn bị bệnh thần kinh như đứng niêng đầu ra sau, chân yếu, thích nằm một chỗ như có triệu chứng bại xương.

Nên cho gà ăn bột gạo lức, bột bắp vàng, mỳ đậu xanh, bột cá, khô bánh dầu ... những thức ăn này có chứa nhiều vitamin B1.

Vitamin B2

Vitamin B2 có tác dụng đồng hoá các chất đạm. Thiếu vitamin B2 gà bị xù lông, kén ăn, tiêu chảy và cũng có triệu chứng bị bại liệt.

Vitamin D

Vitamin D rất cần thiết cho gà mọi lứa tuổi, nhất là gà con, gà giò và gà đẻ. Vitamin này có tác dụng đồng hoá khoáng chất, giúp cho xương gà cứng cáp và

nhanh lớn. Nếu thiếu vitamin D gà sẽ bị còi xương, xương mềm, xương yếu do khớp xương phù, khiến gà đi đứng khó khăn nên chỉ muốn nằm một chỗ. Gà mái đẻ kém.

Vitamin D có nhiều trong dầu gan cá, trong sữa, trứng và trong ánh nắng sáng.

Mỗi sáng nên thả gà ra sân để chúng tắm nắng. Ánh nắng ban mai trước 9 giờ sáng có tác dụng giúp cơ thể gà tổng hợp vitamin D, từ đó tăng khả năng hấp thụ canxi, tránh được bệnh còi xương và sừng sỡ, năng động.

Vitamin E

Vitamin E có nhiều trong mộng lúa, trong giá đậu, trong bột bắp, cám nhuyễn, mỳ đậu xanh, khô bánh dầu, xác dứa ...

Vitamin E ảnh hưởng đến sự đẻ trứng của gà mái, và sự truyền giống của gà trống. Thiếu vitamin E, gà con thường bị chết trong trứng, còn con nào nở được cũng sống ẻo uột khó nuôi.

7. Nước uống

Gà công nghiệp thường chỉ ăn thức ăn khô nên uống nước rất nhiều, nhất là trong mùa nắng.

Gà con một tuần tuổi một ngày uống khoảng 25cc nước; gà ba tháng tuổi uống mỗi ngày 100c nước.

Nước cho gà uống phải là nước sạch dùng cho người uống, dù đó là nước mưa, nước máy hay nước giếng. Nên thay nước mỗi ngày cho gà uống, và máng đựng nước cũng nên cọ rửa sạch sẽ mỗi lần thay nước mới vào.

Nguồn: <https://sotaynongnghiep.com/thuc-an-nuoi-ga-cong-nghiep#ixzz6TMgaq2EU>